

Plan Wyldemerk doet veel stof opwaaien

Door Jan Stobbe.

BALK. Het plan om nabij Wyldemerk een sport-, vormings- en recreatiecentrum te stichten heeft waarschijnlijk in de Gaasterlandse politiek in de achter ons liggende honderd jaar de meeste tongen los gemaakt. In de Balkster Courant van 12 februari 1972 werd het plan bekend gemaakt en werd er gesproken van een uniek project. Een belangrijke injectie voor Gaasterland en voor de gehele Zuidwesthoek, zo sprak de BC. In een volgende uitgave bleek dat er zich inmiddels al veel mensen over het plan hadden gebogen en dat er veel enthousiasme was voor "plan Wyldemerk". Dorpsbelangen en sportverenigingen spraken zich lovend uit, maar er waaide ook een wind uit een andere hoek. Onder de naam Comité "Red Gaasterland" werd via een ingezonden stuk ook een tegenoffensief ingezet. Het zou voor de politiek het begin van een woelige periode worden die uiteindelijk eindigde bij de Kroon in Den Haag.

SO
Uit de BC van 12 februari werd meteen duidelijk dat de plannenmakers ambitieus bezig waren geweest. Op Wyldemerk zouden namelijk een overdekt zwembad, een restaurant, een sporthal, een verblijf voor instructie van vormingsgroepen, een ontmoetingsplein, speel- en zon-

De Groot waren het in het begin de voorstanders die de gemeente steunden en hij is er nog steeds van overtuigd dat het plan toen nog een kans van slagen had. "Sake Holkema was een rasoptimist, een idealist en ook heel erg enthousiast. En hij had zijn zaakjes prima voor elkaar".

Voor de gemeente had het plan drie belangrijke pluspunten: bevordering van het toerisme, seizoenverlenging en kwaliteit en het realiseren van een aantal prachtige sportvoorzieningen.

"De geplande sporthal, het zwembad en de verdere sportaccommodaties leverde ons bijna 3000 adhesiebetuigingen op vanuit de sportwereld. Het was logisch dat B en W voor de volle honderd procent achter het plan ging staan".
Hoewel uit de ruim 2000 bezwaarschriften bleek dat er ook veel tegenstand was, werd het plan toch aan de raad voorgelegd. "Onder die bezwaarschriften zaten honderden van leerlingen uit Sneek, die een voorgedrukt pamflet hadden ondertekend. Maar ook kinderen van vier jaar bleken tegen en zelfs ontdekten we een bezwaarschrift van mijzelf, compleet met vervalste handtekening. Van die 2000 bleef minder dan de helft over die serieus konden worden genomen".

KLAAS DE GROOT (foto Archief: BC).

neweiden, een strand, aanleg- en vissteigers, een mid-getgolfbaan, een trimbaan en sportterreinen worden aangelegd. Het plan, dat 22 miljoen gulden zou moeten kosten, zou moeten worden gedragen door de aanleg van een kampeerterrein met 500 standplaatsen en een bungalowterrein voor 160 à 180 bungalows. De politiek en ook de lokale middenstand leek direct de plannen te omhelzen, maar de bouw van de bungalows en de aanleg van het grote kampeerterrein was voor de tegenstanders het sein om in actie te komen. Zij vreesden dat het gedaan zou zijn met de rust in het zo vreedige Gaasterland en riepen medestanders op om in ieder geval een bezwaarschrift in te dienen tegen een wijziging van het bestemmingsplan. Daar zou de politiek namelijk toe moeten besluiten, omdat er op het gebied rond Wyldemerk een agrarische en recreatieve bestemming lag. En met het wijzigen van het bestemmingsplan had de gemeenteraad het al moeilijk genoeg, want na een flater van de ARP-fractie moest er zelfs een extra raadsvergadering worden belegd.

Mooie jaren

Een man, die de plannen allemaal van heel dichtbij heeft mee gemaakt, is Klaas de Groot uit Balk, in die tijd gemeentesecretaris bij de gemeente Gaasterland. Volgens

Planindeling voor Wyldemerk in 1972, zo Ingenieursbureau Oranjewoud en architectenbureau Groenewoud en Sipma dat in elkaar zetten.

Dat het plan uiteindelijk bij de Kroon sneuvelde vindt De Groot nog steeds jammer. "Ik denk dat we te vroeg zijn geweest met de plannen, want dergelijke recreatieparken kende Nederland toen nog maar nauwelijks. Wel had informatie bij de gemeente Dalen ons geleerd dat het veel geld zou opleveren. Die gemeente streek toen al jaarlijks f 800.000.- op en daar kon men natuurlijk veel goeds mee doen voor de inwoners".
Toch kijkt de voormalige secretaris met plezier terug op de hectische periode. "Er was toen volop actie, het was toch een hoogtepunt in mijn carrière".

Een belangrijke rol in de uiteindelijke afwijzing van de grootse plannen was er voor het Comité "Red Gaasterland" weggelegd. Oprichter van dit comité was de toen

achtienjarige Andries de Jong uit Balk. Een wandeling op Wyldemerk deed hem inzien dat dit prachtige stukje natuur niet opgeofferd mocht worden aan de in zijn ogen snode plannen van Holkema en consorten. Een week lang was De Jong het enige lid van het comité maar na zijn ingezonden stuk in de Balkster Courant zou dat veranderen.

Veel bijval

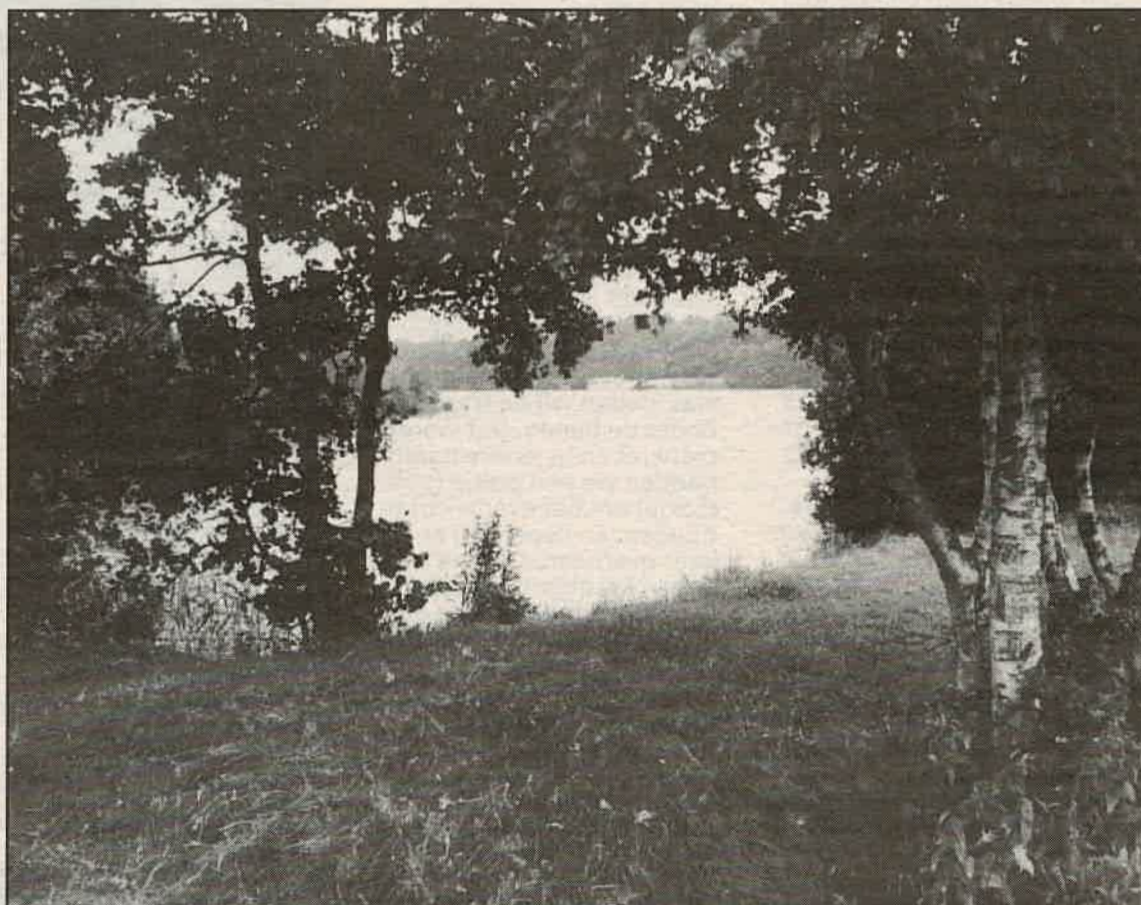
"Een week later kreeg ik in Balk al van veel kanten steun, waarbij vooral de jeugd zich danig roerde. Veel studeerden toen en waren alleen in de weekenden thuis, maar dan waren ze ook druk bezig om zoveel mogelijk tegenstanders te mobiliseren. En ook vanuit de politiek kreeg ik steun".
Zo meldde Cornelis Gastra

en Gys Overdiep van de PvdA zich in de Menno Simonsstraat en ook Liewe Hornstra van Bakhuizen, toen druk bezig in de FNP, meldde zich als lid. En verder kwam er steun van veel Gaasterlanders, die het ook niet met de plannen van de gemeente eens waren.

"Op de hearing in de Treemter heb ik toen voor meer dan vierhonderd mensen gesproken en ik weet nog dat ik dacht, als ik aan het woord ben kunnen de voorstanders niks zeggen. Dus ik heb een heel lang betoog gehouden, wat burgemeester Van Heemstra uiteindelijk de opmerking ontlokte: 'Die jongen moet zijn mond houden'".

Hoewel de club steeds groter werd weet De Jong nog wel, dat de bijeenkomsten altijd heel informeel waren. "Door het niet al te moeilijk te maken, voelden de mensen zich thuis bij ons comité. We gingen met zijn allen de discussie met de voorstanders aan en vooral in de contacten met plannenmaker Holkema ging het soms heftig".

Uiteindelijk leverden alle acties een stormvloed van bezwaarschriften op. Bij de gemeente kwamen bijna 2200 binnen en hoewel er volgens B en W slechts 894 ontvankelijk mochten worden verklaard, is De Jong van mening dat deze bezwaarschriften een belangrijke rol hebben gespeeld bij de uiteindelijk afwijzing van de plannen. "Omdat de gemeente het plan voorlegde bij de Kroon duurde het wel lang, maar uiteindelijk kwam het positieve bericht toch binnen. Ik bewaar thuis nog steeds de brief, waarin minister Beernink meedeelde dat de plannen van de gemeente definitief waren afgewezen. En als ik nu in Gaasterland op bezoek kom en een kijkje neem op de Wyldemerk dan weet ik altijd weer: het was een goede zaak dat we als Gaasterlanders dit grootschalige plan hebben gekeerd".

Het fraaie natuurgebied Wyldemerk bij Harich (foto: BC)